

HANGYA

Igazságok.

A szövetkezet, mely a központ áruhitelét igényke vette és ezzel forgótőkéjét elvonta és az eladásból befolyó tőkét nem juttatja vissza a központhoz, hanem központi pénzzel idegen cégeknél vásárol, a testvérszövetkezetek munkájának és fejlődésének végzetes kerékkötője.

A szövetkezeti hálózat működésének tökéletesítésére és anyagi erőforrásainak gyarapítására a leghatalmasabb lépést akkor tesszük meg, ha a tagoknál hitelekben szétforgácsolódott szövetkezeti tőkét és követeléseket a szövetkezetek kivétel nélkül összegyűjtjük és a szövetkezet forgótőkéjéhez csatolva, napi bevételeikkel és árurendeléseikkel együtt a központi szerveknél tömörítik.

A kis erők és tőkék tömörítése egy azonos célra adja meg egyedül a szövetkezés erejét, a szövetkezett kis tőkék jövőbbi szövetkezése és céltudatos csoportosulása és központosítása útján a szövetkezetek a nagy tőke összes előnyeit erejét és versenyképességét megszerezhetik. A Hangya szövetkezetek ebből a célból alakították a Hangya központot is, hogy a szövetkezeti tőkék további tömörülését és ezzel a nagy tőke összes előnyeit — a szövetkezett nép anyagi és erkölcsi boldogulására — biztosítsák. Sajnos, még mindig vannak szövetkezetek, amelyek tőkéjével — tudatos vezetők hiányában — boltosunk mindent csinál, csak épen e magas üzemi célt nem szolgálja; a szövetkezeti központ költséges irányító, tanácsadó és ellenőrző tevékenységét azonban megköveteli.

Mindnyájan, akik a szövetkezeti eszme évezredes társadalom boldogító erejét, igazságait és verejtékes küzdelmét ismerjük, akik érezzük annak erkölcsi magasságokból sugárzó és világunkat mindjobban beragyogó napsugaras melegét akik egy jobb és boldog emberi jövő magasztos vágyának egész erejével ragaszkodunk meggyőződéses szövetkezeti hi-

tünkhöz, forduljunk apostoli hittel és erővel azok nevelésére, akik az eszme messze kiható jelentőségével, fontos gazdasági feladataival — épen a mi jövőnk és boldogulásunk érdekében — még nincsenek tisztában, és szövetkezeti meggyőződésük és céljainkkal szembeni magatartásuk ép ezért egyedül a paprika és a bors mai árhullámvásai szerint változik, legkisebb árdifferencia elegendő lévén arra, hogy a központ és törekvéseinek mellőzésére hangolja őket, vagy annak képességeibe és hasznosságába vetett hitet gyöngítse.

Munkára fel!

Szövetkezeti munkatársaink!

A közös Hangya kötelékben működő 528 szövetkezet 1920. évi mérlegeinek összesítése mindenben megnyugtató, szép eredményt mutat. A nehéz idők és a koronabeváltással kapcsolatos ármaximálások és árzuhanások dacára csak 15 oly testvérszövetkezet volt, mely elenyésző kis veszteséggel zárta évi számadásait.

Az összesítésből minden kétséget kizárólag megállapítható, hogy a szövetkezetek vezetőinek lelkiismeretes, önfeláldozó és céltudatos munkássága szövetkezeti tőkénk és vagyonunk teljes érintettségét és további munkaképességét biztosította és a szövetkezeti munkát sikerrel és eredménnyel koronázta. A sikeres fáradozás öntudatos örömeivel őszinte elismerését és hálás köszönetét fejezi ki ez uton is a központ, az összes testvérszövetkezetek nevében mindazoknak, akik a népünk anyagi, erkölcsi és kulturális jólétét szolgáló nemes és fáradságos szövetkezeti munkában részt vettek és mint egy nagy emberbaráti ügy munkásai a cél sikeres érdekében fáradságot és nehézséget nem ismertek.

„Szeretet“, „Állhatatosság“, „Céltudatos kitartás“, „Egyesülés és egységesítés“ e szövetkezeti erények és erőforrások összesítése és egy hatalmas mederbe való vezetése képezi most legelső feladatunkat, hogy az így támadó hatalmas, tiszta vizű folyam fokozza és táplálja szövetkezeteink virányos völgyeit és gyümölcsöző kertjeit.

„Egyesülés és egységesítés“ az az erény, amelynek a hosszú háború és azt követő rendkívüli viszonyok miatt még

mindig nem tudtunk — a cél és továbbfejlődés által megkívánt mértékben — eléget tenni. Már pedig az erény és az egész szövetkezeti épület erős alapja és minél szélesebb, minél erősebb ez az alap, annál biztosabban építhetjük és annál magasabbra tervezhetjük az eszme templomát és gyakorlati munkájának dolgozó műhelyeit.

Munkára, erős munkára hívjuk fel tehát kartársainkat, a szövetkezetek eszmei és anyagi erői további egységesítésének a munkájára.

A szövetkezet eszmei és anyagi erői külön utakon nem haladhatnak, a cél egy: az egyesülés a nagyobb erő kifejtésére és ehhez minden szövetkezetnek csak egy út állhat rendelkezésére: a Hangya-központ felé vezető ut, mert a szövetkezetek a központot tüzték ki e nagyjelentőségű, egész jövőjüket érintő találkozás és erők egyesítése helyéül. Itt kell a szövetkezetek fiatal és törekény vesszőcskéinek egy törhetetlen vesszőnyalábbá összefonódiók.

Amint a szövetkezetek vagyonszösszesítése mutatja, a kis szövetkezetek forgótőkéje egyenként, akármilyen szerény, egy összegben összesítve oly hatalmas anyagi erőt és tőkét képvisel, amellyel szemben a központ ez időszerinti alapítókéje egy elenyésző csekély összegecske. A szövetkezetek forgótőkéjét — ha tökéletes és nagyarányú szövetkezeti munkát, egységesített erő kifejtést akarunk végezni, állandóan a központ felé kell a legerélyesebb kézzel irányítani és itt nagy tőkévé kovácsolni, amely esetben a központ erejét összehasonlíthatatlanul eredményesebben tudná a szövetkezetek előnyei és a kapcsolatos összes szövetkezeti célok szolgálatára fordítani.

A szövetkezetek sorsa, jövője, fokozottabb boldogulása, fejlődése, egész ügyvitelük tökéletesbbülése a központi szakszerű tevékenységtől, olcsó árubeszerzéstől, ellenőrzés és irányíthatástól függ. Ehhez tőke szükséges, ami a szövetkezeteknél meg is van, de szétforgácsolódik, nagyrésztben az idegen cégekhez folyik, ahelyett, hogy a szövetkezet központjában tömörülve, a központi árubeszerzés lehetőségeinek arányait ezzel — a mai állapothoz nem is hasonlítható módon — emelje és ezzel az áruk még olcsóbb és szakszerű beszerzését lehetővé tegye.

A szövetkezeti tőkék központi egységesítésével egy szép és tökéletes, ered-

ményeiben megsokszorozódó szövetkezeti munka lehetősége nyugszik felhasználatlanul a szövetkezetek kezében, éljünk a lehetőséggel, szövetkezeteinken mulik, hogy oly eredményt mutassanak fel, amit a tőkék mai szétforgácsolt és idegen célok szolgálatába állított állapota mellett sohasem fognak tudni produkálni.

Szövetkezeti Kartársak, Önökön mulik, hogy egy egész szövetkezeti hálózat működését hatalmas mértékben tökéletesítsék. Csak egy öntudatos szövetkezeti munkás és vezető minden szövetkezetnél, aki a napi bevételek átutalását, — kamatoztatás céljából is — a központihoz sürgeti és ellenőrzi, az árurendeléseket erős kézzel és ha kell, a szövetkezet-ellenes magatartású üzletvezető kicserélésével, a központi raktárhoz irányítja és célnál vagyunk, a szövetkezet működésének békebeli állapotát rövid időn belül megvalósítottuk, ezzel egész ügyvezetésünket könnyebbé, mégis tökéletesebbé és aránytalanul olcsóbbá tettük, ami a szövetkezetek tisztviselőinek jobb javadalmazásához is erőt ad a szövetkezeteknek.

Az eredményes munka feltételei megvannak, csak akarnunk és célirányosan dolgoznunk kell.

Mult számainkban közölt „Tíz parancsolat” című utmutatásunkat Kartársaink figyelmébe ajánljuk és új sorakozásra hívjuk mindnyájukat, az itt vázolt fontos munka elvégzéséhez!

Szövetkezeti levél.

Kelt levelem Küküllőmartyán, 1921. október hó 16-án.

Igen tisztelt Hangya Kiszermesztő Ur!

Kévánok minyjoknak jó munkálodást mind közönségesen s jó egészséget hezza, met biza nélkül még az édesség is savanyó. Met mán meg kell irjam ugy vót, hogy komám meglátá az nevemet, hogy ki vót nyomtatva egészen az újságba, hát aszongya, hogy hát ennek örö mire mán egy áldomás ki kéne, hogy járjon. No, hát el is elmenénk a szövetkezetünkbe s amind veri komám az pipájából az hamut, hát nem is szól, csak hunyoritt a szemivel a botosunknak s a botos pediglen béhozza az liter bört s aszongya, nó kostoják meg, ez is a Hangyától való de nem ojan savanyó mind aki elfogyott, met biza elig fogya el de métt is nem kütték 3 székre. met ott savanyó szöllő terem s nem vették vóna ugy a lelkökre, met most is ebből kerekedék egy küs baj, mivelhogy komámnak eszibe jutott az nagyobbik porcijó mijánni haragja s esmént elkezde ingem incitálni, hogy métt nem aggya ócsóbban az Hangya az portékát s osztán megintlen, hogy métt nincs minden portéka a Hangyába, mind ennekelötte. Hát van is egy küs igaza komámnak, mondom, de ugyláccik, hogy ked alutt vaj 3om esztendejig, hogy nem látta ami körüle történe. Met mü az régi megerősödött Hangyától elvállánk nagy szomoránn s csináltunk magunknak

egy ujjat Nagyenyeden, met hát kied is tuggya, hogy az régi díjak is aszt montavót, hogy Enyed az világ közepe. Hát biza az az ujj Hangya még fijatalocska s ennek meg kell erősödni, hogy osztán mük is megerősödhessünk. — Hát ha eccer-máccor valaméjék portéka drágabacsán is adódott, hát ezétt ne óbégasson ked, met amivel többet attunk, hát azt is magunknak attuk. Met, ha a ked apja szegény ember vóna, hát nem inkább neki adna egy bornyuétt pár forinttal többet, mind egy idegennek? No lássa, hát így vagyunk evel is, met csak egyik zsebünkéből a másikba tesszük, met ott is a mijénk s itt is. Osztán, ha eltelik nyihán sonyoru esztendő, hát csak jó jobb is utánna sakkor mijen jó lesz, ha van mihez nyulni. Met ha télen átal mind megeteti a kóstot a marhákkal, hogy tavasszal ugy is lessz ujj saztán nem ad lsten őfelsége áldást, hát biza busulhat, ha nem lessz mit enniadni a marháknak, met senki sem segitt magán, el kell vesztegesse a marhákot s kezdeheti előlről a nyomoruságot. No lássa, így vagyunk a szövetkezetekkel s a Hangyával is. Met tuggya meg minden földmies ember, hogy ezek a szövetkezetek a nép erősségeji s ha ezek erősek, erősödhetik meg a nép is annál jobban. Hát azért kell nekünk mindenáron támogatni a szövetkezeteket s azoknak pedig a Hangyát, hogy örök-kétig csak onnét vásárojjanak. Mijen boldogság s büszkeség egy falunak, ha virágzó szövetkezettye vagon, améjikke azt mohassák az emberek, hogy ez a mijénk. No, de osztán mük is ugy megerősítettük magunkat abból az jó Hangya borból, minekutánna komám is aszt vikotálta, amit én, hogy komámot alig tudám hazadividálni az kapujig, met bémenni még ő is alig mere az nagyobbik porcijó emlegetés miján mejjel maradok az igen tisztelt Hangya kiszermesztő urnak

méjj tisztelettel:
Zsigmond Dani felszegi.

A központ közleményei.

Áruosztályunk értesíti a szövetkezeteket, hogy ismert békebeli la. gyártmányu azaz kovácstűzben forrasztott *gáter szemű* székétkötő lánc (fakötő) érkezett központunkhoz, melyből a szövetkezetek szükségleteiket bármelyik kirendeltségnél vagy transitó raktárnál is megrendelhetik.

A könyvelési osztály felhívása a gócponti lefizetésnél követendő eljárásokra. Szövetkezeteink kényelmére és előnyére 10—20—30 szövetkezet központjában lévő egyik szövetkezetünket biztuk meg a pénz átvételével és átutalásával. Ugyanakkor részletes utasítással és felvilágosítással láttuk el szövetkezeteinket, valamint az u. n. gócponti szövetkezetek vezetőségét a lefizetésnél követendő eljárásokra nézve. Mivel azonban azt tapasztaljuk, hogy az általunk kívánt módzatokhoz szövetkezeteink és a gócpontok nem alkalmazkodnak pontosan, ismételten felhívjuk a szövetkezetek vezetőségét s főképen a gócponti pénztárosokat, hogy a környékről befolyó pénzek átvételénél az itt részletezett eljárást szigoruan betartani sziveskedjenek.

A gócponti szövetkezet pénztárosa a lefizetett összegről három nyugtát állít ki, melyeknek első két zöld példányát a lefizető szövetkezet kiküldöttjének kell kézbesítenie. A harmadik példány másolatként marad a gócponti szövetkezetnél.

A lefizető szövetkezet a gócponti pénztárostól kapott egyik zöld nyugtát megtartja, melyet ugy tekinthet, mintha azt központunk pénztára állította volna ki; a másikat pedig beküldi központunk könyvelési osztályának. Ez utóbbi zöld nyugtamásolathoz jelentést is írhat a szövetkezet, de az nem okvetlenül szükséges.

Ha azonban a szövetkezet rendelést ad fel, célszerű e zöld nyugtamásolatot ahhoz hozzáütni, hogy könyvelési osztályunk a hitel megállapításánál a legutolsó lefizetés összegét is tekintetbe vehesse.

A gócponti pénztáros urakat felkérjük ezuton is, hogy a lefizető szövetkezet kiküldöttét világosítsák fel az eljárásról és hívják fel, hogy a neki átadott két zöld nyugta egyikét központunk könyvelési osztályának küldje fel.

Mivel pedig a másoló papiros sokszor alig hagy nyomot a zöld nyugta másod és harmad példányán, felkérjük a gócponti szövetkezetek azon vezetőit, akik a nyugtákat kiállítani szokták, hogy azokat jó másoló papir felhasználásával töltsék ki, Könyvelési osztályunk ugyanis sokszor nem tudja kiolvasni a lefizető szövetkezet nevét, annyira homályos az irás a beküldött zöld nyugtamásolatokon.

Azt is tapasztaltuk, hogy a gócponti szövetkezet bélyegzőjét olykor nem használják. Felkérjük ennél fogva arra is a gócponti szövetkezeteket, hogy a zöld nyugták első és másod példányára külön külön alkalmazzák világos lenyomatban a gócponti szövetkezet bélyegzőjét.

Fontos körülmény továbbá az is, hogy a gócponti szövetkezetek az egymás után következő nyugtaszámok folytonosságára ügyeljenek. Ha esetleg valamely sorszámú nyugtát elrontják, ezt haladéktalanul sziveskedjenek közölni könyvelési osztályunkkal.

Végül kérjük még, hogy a gócpontokhoz begyűlt pénzek átutalásánál mindig egy részletes jegyzéket készítsenek a pénztáros urak és azokat mellékeljék a pénz átutalásáról szóló jelentéseikhez.

A mellékletet szerkesztí:

DR. HARMATH JÁNOS.

A melléklet tulajdonosa:

A „HANOYA” SZÖV. KÖZPONTJA, NAGYENYED

Kiadó:

TÖRÖK BÁLINT

az E. O. E. titkára.

Megjelenik minden vasárnap.